

TANULÁSMÓDSZERTAN

1. *Helyi tantevünkben megvalósuló óraszámok*

Évfolyam	Tanulásmódszertan	Kommunikáció	Összesen
9/AJTP évfolyam	72 óra	–	72 óra
9. évfolyam	72 óra	–	72 óra
10. évfolyam	36 óra	36 óra	72 óra
11. évfolyam	36 óra	36 óra	72 óra
12. évfolyam	34 óra	28 óra	62 óra
Összesen	250 óra	100 óra	350 óra

2.

Sajátos megközelítés: Az Arany János Tehetséggondozó Programon belül a tanulásmódszertan és kommunikáció és az önismeret tantárgyak öt éven keresztül való tanítása lehetőséget nyújt a tanulók személyiségének teljesebb kiművelésére, kiteljesítésére. Célunk a hátrányos helyzetű tehetséges tanulók képességeinek sokoldalú és eredményes kibontakoztatása. Iskolánkban ezt a tantárgyat csak az Arany János Tehetséggondozó Program tanulói tanulják.

3. *A tantárgy tanításának általános céljai és feladatai*

A tanulási módszerek megfelelő formáinak tanítása mindig is az iskola alapvető feladatai közé tartozott. A XX. század második felétől az ismeretközpontúság egyre jobban jellemezte a tanterveket. Szükséges tehát órakeretet biztosítani arra, hogy a tanulással és kommunikálással kapcsolatos alapképességeket az életkornak megfelelő eszköztudás szintjére fejlesszük.

A tanulásmódszertan feladata azoknak a tanulási módszereknek és annak a szemléletmódnak a megtanítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához felhasználhatók, és tanulóink további tanulmányainak sikeres teljesítéséhez is biztos alapot ad.

A tanulásmódszertan a tanulási részképességek –figyelem, beszéd, olvasás, emlékezés, gondolkodás, önművelés-fejlesztéséhez is segítséget nyújt. A tantárgy az első években a hiányok pótlására ad lehetőséget később pedig a megismerés folyamatát is élvezetessé teheti. Segíti a tanulót a tanulás megfelelő szokásrendszerének kialakításában.

A tantárgy iskolánkban történő oktatása hozzájárul a tudásbeli és kulturális különbségek leküzdéséhez. Pozitívan alakítja a tanulók tanulásról és tanulósszervezésről alkotott véleményét. Hozzájárul a tehetség valamennyi tényezőjének fejlesztéséhez is.

Fontos célunk, hogy a tanulók retorikai gyakorlatokon keresztül elsajátítsák azokat a kívánalmakat, amik a beszédtechnikát fejlesztik. Valljuk, hogy a memória kapacitása a memoriterek helyes tanításával tágítható. Célunk hogy a diák megtanuljon gondolkodva tanulni és ez önálló probléma megoldásra ösztönözze.

A tanulásmódszertant tanító kollégáknak hatékonyan kell motiválni a tanulókat, hogy teljesítményüknek a legjavát adják. Természetesen pozitív motiváció szükséges a szülők és az osztályközösség, kortársak részéről is ha eredményes munkát akarnak folytatni diákjaink.

4. A célok és feladatok lebontása gimnáziumunk évfolyamai szerint

A kommunikáció tanításának fejlesztési követelményei az első két évben átfedésben vannak a tanulásmódszertan beszédfejlesztési és a magyar nyelv és irodalom szóbeli és írásbeli kommunikációs követelményeivel. Fontos szerepet kap az íráskészség fejlesztése és az egyéni tanulási stílus felfedeztetése. Tanulási stílusokat és stratégiákat kell megismertetni tanulóinkkal, amit majd hatékonyan tudnak használni a tanulási folyamatban. Meg kell ismernie a tanulás alapjait. Célunk, hogy szövegértési feladatokkal javítsunk az esetleges problémákon. Feladatok segítségével: felolvasás, artikulációs gyakorlat, törekedjen a diák a szép magyar beszéd elsajátítására.

9. AJTP

Tematikai egységek és hozzárendelt óraszámok

Tematikai egységek.....	Órakeret
Tanulási önismeret	5 óra
Teljesítménypróbák.....	5 óra
Tanulási nehézségek.....	3 óra
Tanuláshoz való viszony formálása	4 óra
A tanulás ritmusa.....	3 óra
Tanulási szokások.....	4 óra
Tanulói tanácsok	3 óra
Tanulási módszerek, eljárások, technikák	24 óra
Tanulási részképességek fejlesztése	19 óra
Az önálló szellemi munka technikája.....	2 óra
Összesen	72 óra

A tematikai egységek nevelési és fejlesztési céljainak az ismeretek fejlesztési követelményeinek és a szükséges kulcsfogalmaknak a részletes kifejtését a táblázat tartalmazza

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adottságok, hajlamok, képességek, készségek szerepének bemutatása. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<i>Öröklődés és környezet</i> Amit hozunk, és amit szerzünk. Adottságok, hajlamok, képességek, készségek. Lehetőségek, korlátok, tehetség, antitalentum. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek – önvizsgálat</i> Önbizalom, akarat, siker, kudarc. Önismeret Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat. Tanulási típusok. Szeretett/nem szeretett tantárgyak.	<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i> <i>Önismeret</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás		

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>Kognitív képesség teljesítménypróbái</i> Hol tartok? Erősségeim, gyengeségeim. Figyelem: monotoniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás. Emlékezet: szövegtanulás (vers, próza, algoritmus). Gondolkodás: fejtörő feladatok. Fejlesztés, önfejlesztés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: félproduktív beszéd (történetmesélés). Spontán beszéd. Hangos kifejező olvasás: blattolás, felkészülés utáni felolvasás. Néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Természettudományos alapismeretek</i></p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Figyelem, monotoniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás	

Tematikai egység	Tanulási nehézségek	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltérképezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tantárgyak jellege: hasonlóságok, különbözőségek, sajátosságok. Tantárgyi szimpátiák, antipátiák és ezek eredete. Önfejlesztési tervek. Kölcsönös konzultáció.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Természettudományos alapismeretek</i></p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia	

Tematikai egység	Tanuláshoz való viszony	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanuláshoz való viszony tudatosítása. Motiválás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az élet: tanulás. Mire való, mire használható az iskola?		<i>Magyar nyelv és irodalom</i>

<p>Jó és rossz dolgok az iskolában. Tanulás és motiváció. Kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, ambíció, életcélok. Tanulás és öröm.</p>		<p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Természettudományos alap- ismeretek</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tanulás, motiváció, kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, ambíció, életcél	

Tematikai egység	A tanulás ritmusa	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulás ritmusának alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Életritmus, életstílus. Életkori szakaszok, életkori feladatok. Egy nap ritmusa. Tanulás, pihenés, kikapcsolódás a nap során.</p>		<p><i>Természettudományos alap- ismeretek</i></p> <p><i>Komplex humán ismeretek</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Életritmus, életstílus, tanulás, pihenés, kikapcsolódás	

Tematikai egység	Tanulási szokások	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási szokások alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Szokások, szokásrend. Szokásformálás: tartós törekvések, erős elhatározások. Jó szokások felvétele, rossz szokások átalakítása. Rendszeresség és kitartás.</p>		<p><i>Természettudományos alap- ismeretek</i></p> <p><i>Komplex humán ismeretek</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szokás, szokásrend, törekvés, elhatározás, rendszeresség, kitartás	

Tematikai egység	Tanulási tanácsok	Órakeret 3 óra
-------------------------	--------------------------	---------------------------

Előzetes tudás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási tanácsok.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<p>Kísérletek, tapasztalatok, önreflexió. A tanulás külső körülményei: rend, csend, fény, munkahely, testhelyzet. A tanulás belső feltételei. A fizikai állapot karbantartása. A lelki harmónia megteremtése. Stresszkezelés.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Természettudományos alapismeretek</i></p> <p><i>Komplex humán ismeretek</i></p> <p><i>Önismeret</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Külső körülmény, rend, csend, fény, munkahely, testhelyzet, belső feltétel, fizikai állapot, lelki harmónia, stresszkezelés

Tematikai egység	Tanulási módszerek, eljárások, technikák	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A módszerek szerepének bemutatása. Ráhangolás, hangulatteremtés. Szövegfeldolgozási módszerek megismertetése, gyakorlása. Felkészülés a szóbeli szereplésre. Felkészülés az írásbeli munka elkészítésére. Rögzítés. Önellenőrzés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>A módszerek szerepe</i> Hatékony, időtakarékos tanulás. „Eszköztudás”, napi rutin. <i>Ráhangolódás, hangulatteremtés</i> A munkakezdés nehézségei. Rendcsinálás, előkészületek, koncentrációs és meditációs gyakorlatok, vízfürdő, tónusfokozó gyakorlatok (gimnasztika, sztreccsing – feszítőgyakorlatok, jóga), légzési gyakorlatok. Időterv készítése, időmérleg, célmeghatározás, tantárgyi sorrend. <i>Pihenés</i> A tevékenységváltások jelentősége. Kikapcsolódás, átkapcsolás –viszszakapcsolás, lazítás. Relaxáció, autogén tréning, jóga: légzésgyakorlatok, ászanák. Egészség, betegség, alvás. <i>Szövegfeldolgozási módszerek</i> Könnyű és nehéz szövegek. Aláhúzás, kulcsszavak kiemelése, szövegkiemelés. Vázlatkészítés, kulcsszó-vázlat. Jegyzetelés írott szövegből. Kivonatolás. Elhangzó szöveg jegyzetelése. Emlékeztető. Gondolati</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Természet-tudományos alapismeretek</i></p> <p><i>Komplex humán ismeretek</i></p>	

<p>térkép készítése. Címmeditáció, előregondolkodás, kérdések megfogalmazása, problémafelvetés, anyaggyűjtés, böngészés.</p> <p>A háromszori átolvasás. Tájékozódó olvasás (skimming). Áttekintés (holisztikus látásmód, rész és egész). Elemző olvasás. Ismétlő olvasás (futó olvasás). Kritikus olvasás. Kereső olvasás (skipping). Félhangos olvasás. Utánaolvasás (többkönyvűség). Ábraértelmezés, táblázatolvasás, képelemzés.</p> <p>Fogalom-meghatározás, definícióalkotás, leírás, körüljárás, magyar-magyar szótár készítése, szótárázás, forráselemzés, csoportosítás, osztályozás.</p> <p><i>Felkészülés szóbeli szereplésre</i></p> <p>A megszólalás feszültsége. Felelet, feleletterv, kutyanyelv. Tantárgyi beszámoló. Átfogó témavázlat. Témaismertetés, értekezés, kiselőadás. Vita, érvelés, hivatkozás, cáfolat. A lámpaláz leküzdése.</p> <p><i>Felkészülés az írásbeli munka készítésére</i></p> <p>A „műves munka” feltételei. Dolgozat, esszé, értekezés, tanulmány. Gondolati vázlat készítése. Egyéni kutatómunka. Íráskép, íráskészség.</p> <p><i>Ismeret rögzítés</i></p> <p>Emlékezés, felejtés. Memorizálás, szövegtanulás, verstanulás, adatok és évszámok megjegyzése, imagináció, belső képalkotás, mnemotechnikák.</p> <p><i>Önellentőrzés</i></p> <p>Megtanulás, biztos tudás, jó alapok. Visszamondás (elolvasás-elmondás), átfogalmazás (parafrázis). Próbafelelet. Magyarázat. Tanítva tanulás.</p> <p>Összegzés (tömörítés). Kérdezői vázlat.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Hatékonyaság, időtakarékosaság, tanulás, rendcsinálás, előkészület, koncentráció, meditáció, kikapcsolódás, átkapcsolás-visszakapcsolás, lazítás, relaxáció, autogén tréning, jóga, jegyzetelés, gondolati térkép, felelet, feleletterv, dolgozat, esszé, értekezés, tanulmány, memorizálás, szövegtanulás, verstanulás, mnemotechnika, megtanulás, biztos tudás</p>

Tematikai egység	Tanulási részképességek fejlesztése	Órakeret 19 óra
Előzetes tudás		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Figyelem, beállítódás koncentrált munkára. Beszédfejlesztés. Hangos, kifejező olvasás gyakorlása. Néma, értő olvasás, emlékezet, gondolkodás fejlesztése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>Figyelem, beállítódás koncentrált munkára</i> Figyelem, beállítódás koncentrált munkára. Spontán és szándékos figyelem. Kondicionálás, figyelemfejlesztés. <i>Beszéd</i> Beszéd. Beszédtechnikai gyakorlatok (légzés, artikuláció, kiejtés). Szókincsfejlesztés. Szövegalkotás szóban. <i>Hangos, kifejező olvasás</i> Hangos, kifejező olvasás. Az értelmező olvasás eszköztanrendszer.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i></p>

<p>A felolvasás gyakorlása különböző műfajokban: felkészülés utáni olvasás, blattoló olvasás, saját szövegek felolvasása, meseolvasás. <i>Néma, értő olvasás</i> Néma, értő olvasás. Szövegértési gyakorlatok. Az olvasás szellemi tényezőinek fejlesztése. <i>Emlékezet</i> Emlékezet. A rövid, a középtávú és a hosszú távú rögzítés stratégiái. Memóriafejlesztés memoriterek tanulásával. Az ismétlések jelentősége, dinamikája. <i>Gondolkodás</i> Gondolkodás. A problémamegoldó gondolkodás. Eltérő gondolkodási utak. Kreativitás a gondolkodásban. A fogalom-meghatározás. A képzelet fejlesztése.</p>	<p><i>Természettudományos alapismeretek</i> <i>Komplex humán ismeretek</i></p>
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Figyelem, beállítódás, spontán és szándékos figyelem, kondicionálás, figyelemfejlesztés, beszéd, szókinccsfejlesztés, szövegalkotás, hangos, kifejező olvasás, néma, értő olvasás, memóriafejlesztés, problémamegoldó gondolkodás, képzeletfejlesztés</p>

Tematikai egység	Az önálló szellemi munka technikája	Órakeret 2 óra
<p>Előzetes tudás</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az önálló szellemi munka technikáinak bemutatása, gyakorlása.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Tájékozódás a könyvtárban. Anyaggyűjtés. Cédulázás, kivonatolás, jegyzetkészítés. Forrásjegyzék készítése. Szótárhasználat. A sajtó világa.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i> <i>Természettudományos alapismeretek</i> <i>Komplex humán ismeretek</i></p>
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Anyaggyűjtés, cédulázás, kivonatolás, jegyzet, forrásjegyzék, szótárhasználat.</p>	
<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A tanulás módszereinek bemutatása. A tanulóhoz szükséges alapképességek fejlődése. A figyelem iskolázása. A hangos olvasás és a néma, értő olvasás fejlődése. Az emlékezeti képesség, gondolkodás fejlődése</p>	

9. évfolyam

Célok

Ebben az évben a kommunikációs zavarok kiszűrése, tudatosítása majd legyőzése a cél. Nagy szerepet szánunk az íráskészség fejlesztésére akár csak az előző évben. A nyilvános szerepléshez szükséges magabiztosság elérése a feladat. A kommunikáció tanításának a célja az, hogy hozzájáruljon a tanulással összefüggő szóbeli és írásbeli műfajok készségszintű elsajátításához.

Szeretnénk, ha a tanulók tanuláshoz való viszonya tovább fejlődne. A memoriterek gyakoroltatásával a megtanulandó tananyag mennyisége növelhető legyen és az emlékezet is javuljon. Ritmus és figyelmi gyakorlatokkal tovább kell javítanunk a tanulási hatékonyságon. A szókinccs gyarapításával és az idegen szavak gyakoroltatásával hozzásegítjük a tanulót beszédkészségének javulásához.

Tematikai egységek és hozzárendelt óraszámok

Tematikai egységek.....	Órakeret
Tanulási önismeret	5 óra
Teljesítménypróbák	8 óra
Tanulási nehézségek.....	5 óra
Egyes tantárgyak tanulásának sajátosságai	42 óra
Képességgondozás	12 óra
Összesen	72 óra

A tematikai egységek nevelési fejlesztési céljainak, az ismeretek fejlesztési követelményeinek és a szükséges kulcsfogalmaknak a részletes kifejtését a táblázat tartalmazza

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Mennyit jutottunk előre egy év alatt? Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. <i>Önismeret</i> Önismereti skálák: önbizalom, akarat, siker-kudarcs. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek (önvizsgálat)</i> Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák		Órakeret 6 óra
Előzetes tudás			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<p><i>Kognitív képesség teljesítménypróbái</i></p> <p>Hol tartok? Erősségeim, gyengeségeim. Figyelem: monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás. Emlékezet: szövegtanulás (vers, próza, algoritmus).</p> <p>Gondolkodás: fejtörő feladatok. Fejlesztés, önfejlesztés.</p> <p><i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i></p> <p>Szóbeli szövegalkotás: félproduktív beszéd (történetmesélés). Spontán beszéd. Hangos kifejező olvasás: blattolás, felkészülés utáni felolvasás. Néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos, kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma, értő olvasás		

Tematikai egység	Tanulási nehézségek		Órakeret 2 óra
Előzetes tudás			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<p>A tantárgyak jellege: hasonlóságok, különbözőségek, sajátosságok. Tantárgyi szimpátiák, antipátiák és ezek eredete. Önfejlesztési tervek.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p>	
Kulcsfogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia		

Tematikai egység	Az egyes tantárgyak tanulásának sajátosságai	Órakeret 42 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyes tárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> Az irodalom szeretete, az írásművek üzenete. Mit, mikor, miért és hogyan olvassunk (vers, széppróza, dráma)? A köznapi közléstől az irodalmi alkotásig. Hogyan beszéljünk irodalmi témákról, alkotásokról? Verselemzési módszerek. Írásművek szerkezete.</p> <p><i>Társadalomismeret</i> A történeti gondolkodás alapjai: múlt, jelen és jövő; a jelen mint történelem, kapcsolatunk a jellel: benne élni a történelemben; az emberiség történetének nagy trendjei, a történelmi folyamatok szemlélete: rész és egész; a történelmi megismerés forrásai, beszélő tárgyak, leletek, írásos emlékek, forráselemzés; a történelem kulcsszavai, kulcsszó-vázlat, vázlatkészítés, jegyzetelés; lényegmegragadás, támpontok a történelmi folyamatok elemzéséhez; az egyéni életutak története és történetisége, biográfia-kutatás, családtörténet, a nagy történelmi személyiségek történelemformáló szerepe, hatásuk titkai, háttere.</p> <p><i>Matematika</i> A matematika világa, szépsége, kialakulásának rövid története, hasznossága, általános gondolkodásfejlesztő hatása; a matematikai logika, gondolkodásmód alapjai, a matematikai képzelet; matematikai fogalmak elsajátítása, megértése; matematikai szövegek pontos felfogása, szöveges feladatok megértése, értelmezése, adatainak írásos elrendezése, rendszerbe foglalása, vázlat-és rajzkészítés; matematikai meghatározások, szabályok, gondolkodási sémák; gondolkodási utak, konvergens és divergens gondolkodás, kreatív lehetőségek a feladatmegoldásban; geometriai eszközök használata, szerkesztési alapelvek; a gyakorlás jelentősége a matematikai tanulásban.</p> <p><i>Idegen nyelvek</i> Az idegen szavak megtanulásának módszerei (alapelvek, egyénileg felépített rendszerek), az ismétlések jelentősége, szövegösszefüggésbe helyezés, jelentésváltozatok; nyelvtani szabályok megértése, bevésése, az alkalmazás gyakorlása, automatizmusok kialakítása; a helyesírás megtanulása, vizualizáció, gyakorlás diktálással, a gyenge pontok vizsgálata; fordítás idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre: a leggyakoribb hibák, az anyanyelvi tudás jelentősége, az értelem keresése, szótárhasználat, csoportmunka; a beszédgyakorlás alapelvei, a beszédfordulatok, állandósult szókapcsolatok bevésése, körülírás; a belső aktivitás jelentősége a nyelvtanulásban.</p> <p><i>Fizika; kémia; biológia-egészségtan; földrajz</i> Természeti jelenségek megfigyelése, pontos leírása; kérdések megfogalmazása, hipotézisalkotás, kísérlet, következtetés; a tudománytörténet</p>		<p><i>Valamennyi tantárgy</i></p>

tanulságai; fogalomalkotás; fogalommagyarázat, definíciók és szabályok megfogalmazása, rögzítése, gondolattérkép készítésének gyakorlása, jegyzetelés; feladatmegoldási modellek, térképhasználati gyakorlatok; táblázatok, ábrák, grafikonok olvasása.	
Kulcsfogalmak	Írásmű, történeti gondolkodás, hasznosság, gondolkodásfejlesztés

Tematikai egység	Képességgondozás	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képességgondozás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>A vitázás mint komplex képességfejlesztő tevékenység.</p> <p>A figyelem, a beszéd, az emlékezés, a gondolkodás fejlesztése vitával.</p> <p>A gondolat és a szó mint fegyver.</p> <p>A vitázás szabályai, a vita illemtana.</p> <p>Felkészülés a vitára. Állítások, tételmondatok. Definíciók, tények, adatok, megfigyelések, összefüggések feltárása, ötletbörze, bizonyítás, érvelés, cáfolás.</p> <p>A helyes vitázási magatartás: az érzelmi egyensúly és az elfogultlanság megteremtése magunkban.</p> <p>A jó vita: igazságkeresés és eszmecsere.</p> <p>Tévtutak a vitázásban: csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, a tévedéshez való viszony (a győzelem/vereség kérdése).</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Vita, állítás, tételmondat, definíció, tény, csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, győzelem/vereség	

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A tanulás módszereinek megismerése. A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődése. Egyes tantárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.
--	---

10. évfolyam

Célok

A kommunikációs zavarok keletkezésével, megnyilvánulási formáival, mögöttes okaival, legyőzésük lehetséges útjaival, a konfliktus oldó és konfliktus feldolgozó stratégiákkal, életszemlélettel és életgyakorlattal való élményszerű, áttekintő megismerkedés az év célja és feladata. Továbbá kibontakoztatni a jegyzetelés technikában tanult tanulói eszköztárat, és elmélyíteni a gondolattérkép használatáról tanultakat. Retorikai ismereteik gazdagodjanak. Szeretnék, ha a jó kiselőadás titkaiba a tanulók belemerülnének és ezt a gyakorlatban is tudnák alkalmazni. Magabiztosságuk a számonkéréseknél erősödjenek.

Tematikai egységek és a hozzárendelt óraszámok

Tematikai egységek.....	Órakeret
Tanulási önismeret	3 óra
Teljesítménypróbák	3 óra
Tanulási nehézségek.....	2 óra
Olvasási hatékonyság növelése	32 óra
Kommunikáció és kommunikációs zavarok leküzdése.....	32 óra
Összesen	72 óra

A tematikai egységek nevelési fejlesztési céljainak az ismeretek fejlesztési követelményeinek és a hozzá tartozó kulcsfogalmaknak a részletes kifejtését a táblázat tartalmazza

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Mennyit jutottunk előre egy év alatt? Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Önismeret (0,5 óra) Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Önismereti skálák: önbizalom, akarat, siker-kudarcs. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek. Tanuláshiagnosztikai kérdőívek (önvizsgálat) Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat.		Magyar nyelv és irodalom Idegen nyelvek Informatika Matematika
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Kognitív képesség teljesítménypróba</i> Figyelem: monotóniatűrés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: rögtönzés, hangos kifejező olvasás, blattolás, néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás.	

Tematikai egység	Tanulási nehézségek	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Aktuális tanulási problémák gyűjtése, elemzése, csoportosítása. Önfejlesztési tervek.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia.	

Tematikai egység	4. Az olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az olvasási magatartás (olvasási dinamika), a szövegértés, a lényegmegragadás, az olvasási technika és az olvasási sebesség fejlesztése számítógépes programmal.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Olvasási magatartás, szövegértés, lényegmegragadás, olvasási technika, olvasási sebesség.
--------------------------------	---

Tematikai egység	Kommunikáció Kommunikációs zavarok és leküzdésük a személyközi és csoportközi életben	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikációs zavarok okainak tudatosítása. Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk szerepének felismertetése. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés megkülönböztetése, megfelelő magatartásformák alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>Kommunikációs zavarok keletkezése</i> Kommunikációs zavarok megjelenési formái, típusai. Kommunikációs zavarok keletkezésének háttere. Kódolási és dekódolási nehézségek a kommunikáció során (becsomagolás és kicsomagolás). A kommunikációs zavarok tudattalan közlése: a metakommunikáció. A társadalom kulturális rétegződésének szerepe a kommunikációs zavarok létrejöttében. <i>Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk</i> A kommunikációs zavarok mint konfliktusjelzők és konfliktusforrások. Konfliktustípusok. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés. Stratégiák: empátia és értő figyelem; asszertivitás, én-üzenetek; együttműködés, problémamegoldás, közvetítés; mediáció (pártatlan közvetítés). Konstruktív magatartás problémahelyzetekben. A hazugság mint kommunikációs zavar. A szélhámosság mint kommunikációs bravúr. Kommunikációs zavarok leküzdése, konfliktusok megoldása.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i></p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Kommunikációs zavar, kódolási és dekódolási nehézség, szükséglet, érdek, konstruktív és destruktív konfliktuskezelés	

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p><i>Tanulásmódszertan</i> A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. Az olvasási hatékonyság növelése, a dinamikus olvasási képesség megszerzése. <i>Kommunikáció</i> A kommunikációs zavarok keletkezésének, megnyilvánulási formáinak, mögöttes okainak, legyőzésük útjainak megismerése. Képesség kialakulása a konfliktusoldó és konfliktusfeldolgozó stratégiák, életszemlélet alkalmazására.</p>
--	---

11. évfolyam

Célok

Az évfolyam célja a kreatív írásgyakorlat megismertetése és gyakoroltatása. A diákoknak meg kell ismerniük a különböző írásbeli műfajok szabályait, az üzleti levelezéstől a tudományos esszén keresztül a szépirodalmi műfajig. A cél az írástechnikai ismeretek elsajátításán kívül a csoportépítés és az írásbeli kommunikáció felszabadult gyakorlása. Célunk, hogy a diákok nyelvi készsége kreativitása, képzelőereje fejlődjön a feladatok során. Az elvont gondolkodás fejlesztését fogalom meghatározási és szövegértési feladatokkal akarjuk elérni.

Tematikai egységek és hozzárendelt óraszámok

Tematikai egységek.....	Órakeret
Tanulási önismeret	4 óra
Teljesítménypróbák	4 óra
Tanulási nehézségek.....	4 óra
Képességgondozás	6 óra
A gondolkodás fejlesztése	22 óra
Kreatív írásgyakorlat	32 óra
Összesen	72 óra

A tematikai egységek nevelési fejlesztési céljainak, az ismeretek fejlesztési követelményeinek és a szükséges kulcsfogalmaknak a részletes kifejtését a táblázat tartalmazza

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	Mennyit jutottunk előre egy év alatt? Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. <i>Önismeret</i> Önismereti skálák: önbizalom, akarat, siker-kudarcc. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek (önvizsgálat)</i> Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat.	<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i> <i>Önismeret</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<p><i>Kognitív képesség teljesítménypróbája</i> Figyelem: monotóniatűrés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: rögtönzés, hangos kifejező olvasás, blattolás, néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i></p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos, kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma, értő olvasás		

Tematikai egység	Tanulási nehézségek		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<p>Aktuális tanulási problémák gyűjtése, elemzése, csoportosítása. Önfejlesztési tervek.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i></p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia		

Tematikai egység	Képességgondozás		Órakeret 6 óra
Előzetes tudás			
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képességgondozás.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	

<i>A biográfia (életrajz-, készségképzés) mint komplex képességfejlesztő tevékenység</i> Alanyválasztás, elővázlat készítése, anyaggyűjtés, rendszerezés, szerkesztés, megírás, felkészülés az előadásra.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Alanyválasztás, elővázlat, anyaggyűjtés, rendszerezés, szerkesztés, megírás, felkészülés	

Tematikai egység	A gondolkodás fejlesztése	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gondolkodás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Tanulás és gondolkodás. Az emberi gondolkodás sajátosságai. Állati gondolkodás, emberi gondolkodás. Problématudat. Kérdezési technikák. A problémamegoldó gondolkodás fázisai és technikái. Ötletgyűjtés (brainstorming). Fogalmak meghatározása, definícióalkotás. Gondolkodási szokások. A gondolkodás magatartás- és viszonyformáló perspektívái. A gondolkodás kultúrája, a gondolkodás legfontosabb irányai. Alkotó gondolkodás. Gondolkodtató feladatok (agytorna). A gondolkodás tanulása. Gondolkodási sémák és technikák (CCT, PNÉ, VÖT, ALT stb.). Gondolkodási játékok.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Matematika</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tanulás, gondolkodás, problématudat, kérdezési technika, technika, alkotó gondolkodás	

Tematikai egység	Kommunikáció Kreatív írásgyakorlatok	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kreatív írásgyakorlatok. Nyelvi gesztusok alkalmazásának gyakorlása: kijelentés, kérdés, felkiáltás, felszólítás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Nyelvi gesztusok: kijelentés, kérdés, felkiáltás, felszólítás. <i>Kreatív írásgyakorlatok</i> A kijelentés: helyszínek és tárgyak leírása. Leírás emlékezetből. Igazság, hazugság, paradoxon. Hasonlat, szinesztézia, megszemélyesítés. A</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Idegen nyelvek</i></p>

<p>nyelv mint szobor. Definíció és jellemzés. Képzelőerő, a dolgok valódi nevei. A kérdés: eredet-kérdések; párbeszéd; levél; túlzás; ellentétek. Szabad vers. Találós kérdés, vicc, „szent párbeszéd”, jóslat. Nonszensz. Alliteráció, rím, nyelvtörő. Anagrammák, hangzás és jelentés. Asszociáció, hangzás és hangulat. Magánhangzó, mássalhangzó, fordítás. Leírás felszólításokkal, műveltetés. Eseményleírások. Rítmus, metrum, személyes stílus. Gyémántvers, haiku. <i>Meseírás</i></p>	<p><i>Informatika</i> <i>Matematika</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Kijelentés, kérdés, felkiáltás, felszólítás</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p><i>Tanulásmódszertan</i> A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A gondolkodás tanulása. A gondolkodási sémák és technikák kialakulása. <i>Kommunikáció</i> Csoportépítés, az írásbeli kommunikáció felszabadult gyakorlása, a tanulók kreativitásának, képzelőerejének és nyelvi készségeinek fejlődése.</p>
---	---

12. évfolyam

Célok

Ebben az évben a retorikai gyakorlatok az érettségire és a felvételi vizsgára készítik fel és a korábbi évek ismereteire építenek. A szóbeli megnyilatkozások gyakorlása a legfőbb cél. Segítjük az érettségi anyag hatékony feldolgozását. Célunk, hogy a pályaválasztás a diák számára a lehető legoptimálisabb legyen. Gyakoroltatjuk a diákokat olyan helyzetekben, amelyek nagyon hasonlóak a felvételi szóbeli vizsgán tapasztaltakkal.

Tematikai egységek és hozzárendelt óraszámok

Tematikai egység.....	Órakeret
Tanulási önismeret	4 óra
Teljesítménypróbák.....	4 óra
Tanulási nehézségek.....	4 óra
Felkészülés az érettségire.....	25 óra
Kommunikáció, retorikai gyakorlatok.....	25 óra
Összesen	62 óra

A tematikai egységek nevelési fejlesztési céljainak , az ismeretek fejlesztési követelményeinek és a hozzá tartozó kulcsfogalmaknak a részletes kifejtését a táblázat tartalmazza

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek.	<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Kognitív képesség teljesítménypróba</i> Figyelem: monotóniatűrés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: rögtönzés, hangos kifejező olvasás, blattolás, néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i> <i>Biológia-egészségtan</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos, kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma, értő olvasás.	
Tematikai egység	Tanulási nehézségek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Aktuális tanulási problémák gyűjtése, elemzése, csoportosítása. Önfejlesztési tervek.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Idegen nyelvek</i> <i>Informatika</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia	

Tematikai egység	Felkészülés az érettségire	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tantárgyi sajátosságok megismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Általános elvek</i>		<i>Valamennyi tantárgy</i>

<p>Testi-lelki egyensúly, a lámpaláz leküzdése; időbeosztás; egyéni elmélyülés, közös munka; témavázlat, anyaggyűjtés, rendszerezés, lényeges redundancia, bevezetés, tárgyalás, befejezés; gondolattérkép készítése, memorizálás; próbaérettségi.</p> <p><i>Tantárgyi sajátosságok</i> Magyar nyelv és irodalom Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Matematika Idegen nyelv Választott tantárgy</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Testi-lelki egyensúly, lámpaláz, időbeosztás, elmélyülés, témavázlat, anyaggyűjtés, rendszerezés, redundancia, bevezetés, tárgyalás, befejezés, gondolattérkép</p>

Tematikai egység	Kommunikáció Retorikai gyakorlatok	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A retorika alapelemeinek megismerése, gyakorlása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>A szónok feladatai</i> A szónok feladatai. Az érettségi vizsga mint szónoki helyzet. A hely, a beszédhelyzet. Tétel, témaválasztás (amit tudunk, és amit tudnunk kellene). Anyaggyűjtés (segédeszközök használata). Az anyag elrendezése. A szöveg megfogalmazása (kiemelt beszédrészek). A kifejezés árnyalása (kulcsmondatok, idézetek). Az előadásmód (lehetséges kérdések, a válaszadás technikája). A szöveg előadása.</p> <p><i>A beszéd részei</i> A bevezetés. Az elbeszélés. A részletezés. Az érvelés. A befejezés.</p> <p><i>A szónoklat</i> Beszédtechnikai gyakorlatok. Előkészítő játékok. A szónoki szerephelyzet gyakorlása, a szónoki teljesítmények elemzése.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szónok, bevezetés, elbeszélés, részletezés, érvelés, befejezés, beszédtechnika	

<p>A fejlesztés eredményei a ciklus végén</p>	<p><i>Tanulásmódszertan</i> A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A tantárgyi tanulás sajátosságainak megismerése. Felkészülés az érettségire.</p> <p><i>Kommunikáció</i> Az érettségi és felvételi vizsgához szükséges retorikai képességek kialakulása.</p>
--	---

Ellenőrzés

Ellenőrzés, az értékelés alapelve és módszerei a 9-12.évfolyamig: A különböző évfolyamokban a tanulmányi munka értékelése folyamatos: a készségek felmérése, a szóbeli és írásbeli szövegalkotás, kommunikációs gyakorlatok, képezik az értékelés alapját. A tanulók teljesítményét, fejlődését döntően meghatározza, hogy mit és mennyit olvasnak, s milyen tudatosan, igényesen készülnek az iskolai órákra. A tanulásmódszertan tantárgy speciális helyzetben van, mert nem osztályozható. Ennek ellenére gyakoroljuk a számonkérési helyzetet. Alkalmazunk szóbeli feleletet, kiselőadásokat hallgatunk meg. Írásbeli házi feladatot kérünk vagy valamilyen témáról beszámolót. Csoport munka közben vagy személyes beszélgetések során a diák tájékozódik arról, hogy éppen hol tart és mik a fejlesztendő területek esetében.

A bizonyítványban, törzskönyvben, osztálynaplóban a részt vett bejegyzés kerül, ha teljesítette a diák az évet.

A tankönyv választás szempontjai

Iskolánkban évek óta Oroszlány Péter Tanulásmódszertan könyvét használjuk a diákokkal. A szerző munkássága a programon belül rég múltra tekint vissza és a továbbképzéseket is ő tartotta ebből a tantárgyból. Könyvének sokszínűsége, kiváló felhasználhatósága és játékos feladatai élményszerűvé teszi a közös munkát a tanár és a diák között.

Tanulói eszközök

A **tanönyv** a kerettanterv elvárásainak megfelel. Didaktikailag is jól kidolgozott, esztétikus és viszonylag olcsó.

Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan

Oroszlány Péter: Tanári kézikönyv

Sziji János: Tanulási stílus, tanulási stratégiák

O. Nagy Gábor: Mi fán terem?